

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
BAŞKANLIĞI
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/688
Toplantı Tarihi/Sayısı : 12.03.2025/56
Karar Numarası : 2025/142
Başvuran : İ.S.
Başvuran Vekili : Av. Ç.Y.
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvurana vazife malulü olduğu yönünde tespit yapılarak maaş bağlanması talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran İ.S.'nin vekili Av. Ç.Y. tarafından yapılan başvuruda, müvekkilinin Kara Harp Okulundan 1981 yılında mezun olduğunu, mezuniyetinin akabinde Jandarma Genel Komutanlığı'na pilot olmak için başvurduğunu ve 1985 yılında pilot olarak göreve başladığını, askerlik görevinin tesiri ile 1992 yılında reaktif anksiyete tanılı hastalıklarının ortaya çıktığını, üçer defa kronik depresif bozukluk ve kronik uyum bozukluğu rahatsızlıklarına yakalandığını, bunun üzerine mücbir sebeplerden ötürü görevden ayrılmak zorunda kaldığını, bu görevde çalışmasının sakıncalı olacağı yönünde müvekkili hakkında rapor tanzim edildiğini, buna karşın müvekkilinin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görevlendirildiğini ve bu sebeple rahatsızlığının daha da arttığını, 1999 yılında mecburen emekliye ayrıldığını, İdare tarafından bu hususta bir tedbir alınmadığını, bu rahatsızlıkların 2009 yılında şizofreniye dönüştüğünü, müvekkilinin ağır düzeyde çalışma kaybına maruz kalmış olduğunu ve iş göremez durumda bulunduğunu, müvekkilinin vazife malulü olarak tescil edilmek ve buna ilişkin haklardan faydalanmak için Sosyal Güvenlik Kurumuna başvuruda bulunduğunu, bu başvurunun zımni olarak reddedildiğini, bunun üzerine 2020 yılında Ankara 15. İdare Mahkemesinde dava açtığını ancak davanın reddedildiğini, bunun üzerine istinaf kanun yoluna başvurduğunu, dosyanın derdest olduğunu ve mevcut durumun ayrımcılık yasağına aykırılık teşkil ettiğini iddia etmekte ve müvekkilinin mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

“(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”

4. 6701 sayılı Kanun’un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(...)”

5. 6701 sayılı Kanun’un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

“(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ...”

6. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)”

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; ... c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ... yönlerinden incelenir.”

8. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Kurum kayıtlarının incelenmesi neticesinde, başvuranın aynı iddia ve talepleri içeren 2020/1331 sayılı başvurusu hakkında Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu tarafından yapılan inceleme sonucunda, 15/12/2020 tarihli ve 2020/264 sayılı incelenemezlik kararı verildiği, ayrıca, 2022/54 sayılı başvurusu hakkında Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 1. Dairesi tarafından yapılan inceleme sonucunda, 10/3/2022 tarihli ve 2022/167 sayılı kabul edilmezlik kararı alındığı tespit edilmiştir. Her iki kararda da iddiaların Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerine dayandırılmaması sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığına karar verilmiştir.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinde Kuruma yapılan başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı yönlerinden inceleneceği düzenlenmesine yer verilmiştir.

13. Bu çerçevede başvurunun; sebepleri, konusu ve tarafları yönünden Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan başvurular ile mükerrer nitelikte olduğu anlaşıldığından Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/3/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye